

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblikkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Besluit toevoeging stofgroep nitazenen aan lijst IA Opiumwet
--

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Belanghebbenden zijn in de eerste plaats de (toekomstige) recreatieve gebruiker van nitazenen die met deze regelgeving gewaarschuwd wordt voor de ernstige gezondheidsrisico's die gepaard gaan met deze zeer gevaarlijke middelen. De gebruiker wordt tegelijkertijd gewezen op de strafbaarheid van het aanbod en bezit van deze middelen. Ook helpt het verbod op deze stofgroep burgers te waarschuwen voor de risico's van het online kopen van pijnstillers welk aanbod illegaal is en waarbij sprake kan zijn van vervuiling met (levensgevaarlijke) nitazenen.

Daarnaast raakt deze regelgeving de producent en handelaar in deze middelen die nu nog deels legaal zijn en verhandeld kunnen worden om de drugswetgeving te omzeilen. Partijen die met de opsporing en strafrechtelijke handhaving belast zijn zoals politie, het Openbaar Ministerie en de douane profiteren van deze regelgeving omdat de toevoeging van deze stofgroep bijdraagt aan de aanpak van de drugscriminaliteit.

Het besluit heeft ook gevolgen voor bepaalde partijen die een ontheffing zullen moeten aanvragen voor het in bezit mogen hebben van, dan wel verrichten van handelingen met middelen uit de stofgroep nitazenen. Het betreft een beperkt aantal partijen zoals (zorg)instellingen, overheidslabs en fabrikanten en groothandelaren die een ontheffing zullen moeten aanvragen voor het in bezit mogen hebben van, dan wel verrichten van handelingen met substanties uit de stofgroep nitazenen. Het betreft in beginsel bestaande ontheffinghouders, die al een ontheffing hebben voor middelen uit lijst I en II en/of voor een of meerdere stofgroepen van lijst IA van de Opiumwet. Zij zullen indien nodig de bestaande ontheffing moeten uitbreiden. De Inspectie Gezondheidsbescherming en Jeugd (IGJ) en het CIBG die belast zijn met het toezicht en de handhaving en het verstrekken van Opiumwetontheffingen, zullen te maken krijgen met deze aanvragen. De partijen die betrokken zijn bij de uitvoering zullen om een uitvoeringstoets worden gevraagd.

1. Wat is het probleem?

Sinds 1 juli 2025 geldt een verbod op drie groepen nieuwe psychoactieve stoffen, ook wel designerdrugs. Deze stofgroepen staan op lijst IA bij de Opiumwet. Een van de verboden stofgroepen is de groep die gerelateerd is aan de synthetische opioïde fentanyl, die met name in de Verenigde Staten tot een grote gezondheids crisis heeft geleid. Er is nu aanleiding ontstaan om de nitazenen, synthetische opioïden die overwegend vele malen potenter zijn dan fentanyl, als stofgroep toe te voegen aan lijst IA. Nitazenen vormen namelijk een reële bedreiging voor de volksgezondheid. In het Verenigd Koninkrijk heeft het gebruik van nitazenen reeds geleid tot tientallen sterfgevallen. In Nederland is in 2024 een grote partij nitazenen onderschept door de politie en in het voorjaar van 2025 is een persoon in Nederland overleden na inname van een online aangekochte pijnstiller die was vervuild met een nitazeen. Deze zorgwekkende ontwikkeling in Nederland en in andere Europese landen heeft aanleiding gevormd voor de overweging om de nitazenen als stofgroep toe te voegen aan lijst IA van de Opiumwet. Deze maatregel wordt genomen uit voorzorg, om mogelijke gebruikers te waarschuwen voor deze zeer gevaarlijke stoffen en de productie en handel in nitazenen tijdig te kunnen aanpakken.

2. Wat is het beoogde doel?

Het doel van deze regelgeving is het beschermen van de volksgezondheid, het voorkomen van ernstige gezondheidsschade door het gebruik van nitazenen. Tegelijkertijd biedt dit verbod de mogelijkheid om de productie en handel in deze gevaarlijke stoffen aan te pakken.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Een toevoeging van deze stofgroep aan lijst IA van de Opiumwet is de aangewezen optie om de volksgezondheid te beschermen en de productie van en handel in nitazenen tegen te gaan. In de wijziging van de Opiumwet tot toevoeging van lijst IA is de mogelijkheid opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur een stofgroep toe te voegen aan lijst IA indien daar voldoende grond toe ontstaat. Van deze mogelijkheid wordt met deze regelgeving gebruik gemaakt.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Met deze regelgeving worden (toekomstige) recreatieve gebruikers gewaarschuwd voor de mogelijk ernstige gezondheidsrisico's die verbonden zijn aan het gebruik van nitazenen en wordt de eenvoudige beschikbaarheid van nitazenen tegengegaan. Het conceptbesluit draagt daarmee bij aan de bescherming van de volksgezondheid.

De regelgeving draagt tevens bij aan de aanpak van de drugscriminaliteit. Partijen die hiermee belast zijn, zoals de politie en het Openbaar Ministerie, krijgen een handvat om de productie en handel in nitazenen tegen te gaan. Het conceptbesluit draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid en aan het tegengaan van de productie en handel in nitazenen.

De partijen die belast zijn met de uitvoering zullen tegelijkertijd met de internetconsultatie om een uitvoeringstoets worden gevraagd.

Er zijn partijen zoals (zorg)instellingen, overheidslabs en fabrikanten en groothandelaren die een ontheffing zullen moeten aanvragen voor het in bezit mogen hebben van, dan wel verrichten van handelingen met substanties uit de stofgroep nitazenen. Het betreft in beginsel bestaande ontheffinghouders, die al een ontheffing hebben voor middelen uit lijst I en II en/of voor een of meerdere stofgroepen van lijst IA van de Opiumwet. Zij zullen indien nodig de bestaande ontheffing moeten uitbreiden. De IGJ en het CIBG die belast zijn met het toezicht en de handhaving en het verstrekken van Opiumwetontheffingen, zullen te maken krijgen met deze aanvragen. Er zal een uitvoeringstoets en regeldruktoets worden aangevraagd.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Toevoeging van de nitazenen als stofgroep aan lijst IA bij de Opiumwet is de meest aangewezen optie. De wetswijziging tot toevoeging van lijst IA bij de Opiumwet zal binnen drie jaar na de inwerkingtreding worden geëvalueerd. Hieronder valt tevens de toevoeging van de nitazenen als stofgroep.